

Pestprotocol 01-01-2020 versie nr 2

Het streven, dat elk kind zich tijdens de basisschoolperiode veilig voelt, zodat hij/zij zich optimaal kan ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken en indien noodzakelijk verdere stappen ondernemen.

Het voorbeeld van de leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met agressie worden opgelost maar uitgesproken. Pestgedrag wordt door leerkrachten, ouders, en de leerlingen niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan.

Wat verstaan we onder pesten:

Pesten is iedere situatie waarin een persoon herhaaldelijk het slachtoffer is van geestelijk en/of lichamelijk geweld, vaak bewust, uitgeoefend door één of meer personen.

Mogelijke signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- het kind heeft veel last van buikpijn, hoofdpijn, bedplassen
- het kind is stiller
- kind wordt met een bijnaam aangesproken
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- een kind wordt voortdurend buiten gesloten of gekleineerd, uitgelachen
- briefjes doorgeven
- opmerkingen maken over kleding
- negeren, buiten sluiten
- buiten school opwachten, slaan, schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken, of deze liggen overal verspreid
- schelden of schreeuwen
- via social media vervelende berichten/foto's sturen
- uitgesloten worden in whatsapp groepjes
- altijd als laatste gekozen worden bij teamspelletjes
- vaak alleen tijdens pauzes en overblijven
- ze nemen geen klasgenootjes mee naar huis
- een achteruitgang in de schoolprestaties
- kinderen lijken gestrest, ongelukkig
- kinderen kunnen regelmatig betrokken zijn bij vechtpartijen omdat ze worden "aangevallen, beledigd, uitgedaagd" en zich proberen te verdedigen

Dit vraagt van de leerkracht en ouders goed kunnen observeren en signaleren.

Hoe gaan we op St. Aloysiuschool om met elkaar:

Op de St.Aloysiuschool hanteren we 5 schoolregels. Deze hangen zichtbaar in de gangen en in de groepen. Deze regels worden aan het begin van elk schooljaar uitgebreid besproken en er wordt het gehele schooljaar regelmatig aandacht aan geschonken.

- 1 Iedereen hoort erbij**
- 2 Wees zuinig en netjes**
- 3 Let op je woorden**
- 4 Zorg voor elkaar**
- 5 Houd je handen thuis**

Naast deze 5 schoolregels, worden er in elke groep groepsregels afgesproken die dat schooljaar binnen de groep gelden. Deze hangen zichtbaar in de klas. Te denken valt aan, we komen rustig binnen en gaan zitten, we geven elkaar complimenten, we luisteren naar elkaar en steken een vinger op, we storen elkaar niet, we laten iedereen uitpraten. Ook zijn er zichtbare regels aanwezig voor het buitenspelen op het plein, deze hangen zichtbaar in de gang.

We werken rondom sociaal emotionele ontwikkeling. Wij beschikken nog niet over een gecertificeerd anti pest programma. . Op dit moment geeft Kwink en in je Sas ons daar de meeste handreikingen voor . In elke groep wordt les uit Kwink gegeven. Daarnaast geven we 'In je Sas lessen' in de groepen 5 en 7.

Zien!is op dit moment het meetinstrument voor de sociaal emotioneel ontwikkeling. Om pestgedrag te monitoren gebruiken we geen specifiek meetinstrument. Tijdens collegiale consultaties en/of overleggen met de IB-er en/of directeur worden zorgpunten omtrent pesten besproken.

Om pestgedrag voor te kunnen zijn en te bespreken moet er regelmatig met de groep worden besproken dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Wanneer je ruzie hebt of wordt gepest en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.

Ook de medeleerling is verantwoordelijk om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

School en thuis halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor een hun kind op te lossen.

De inbreng van ouders richt zich vooral op het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van school.

Wat te doen als er sprake is van pesten:

Het pesten wordt altijd direct door de leerkracht gemeld bij de contactpersonen Ivonne Elsten en Olaf Dood. De IB-er is de anti-pest coördinator, ook de directie wordt ingelicht.

De contactpersonen houden met de leerkracht en kinderen contact tijdens dit traject en ondersteunen waar mogelijk is.

- **Stap 1:** Er eerst samen proberen uit te komen, door het geven van ik-boodschappen.
- **Stap 2:** Op het moment dat een leerling er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen, of aan andere kinderen die hem/haar hierbij kunnen helpen om de stap naar de leerkracht te zetten.
- **Stap 3:** De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en afspraken te maken. De leerkracht bespreekt zowel de rol van de gepeste als de pester in deze situatie en bespreekt alternatieven. Wat zou je anders hebben kunnen doen?
- **Stap 4:** Wanneer het pestgedrag niet stopt, neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een persoonlijk gesprek met de leerling die pest, om tot bewustwording te komen wat het met het gepeste kind doet.

Heeft dit niet geleid tot voldoende effect om het pesten te stoppen dan wordt contact opgenomen met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester.

Daarna volgt.....

- apart zetten van de pester
- één of meerdere pauzes binnen blijven van de pester
- nablijven van de pester tot alle kinderen zijn vertrokken naar huis (ouders inlichten)
- een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht of tekening over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem
- afspraken maken met de pester over de gedragsveranderingen. Deze afspraken komen aan het einde van iedere week in een kort gesprek aan de orde en worden genoteerd in Esis.
- contact opnemen met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester.

Heeft dit alles niet voldoende resultaat dan volgt een gesprek met de ouders, eerst apart daarna met beide partijen samen.

De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. School legt alles vast in ParnasSys.

Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp van externen ingeschakeld. De contactpersonen en IB-er hebben hier de informatie over.

Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Gevoel geven dat het kind altijd bij je terecht kan
- Medeleven tonen, luisteren, vragen, hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet zij/hij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak wat een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je wellicht ook op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie
- nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- een weerbare lichaamshouding benadrukken
- de eigen mening durven geven
- leren zeggen waar je last van hebt
- hulp vragen
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Praten met de ouders
- Waak ervoor dat het kind niet wordt over beschermd
- Sociale vaardigheidstraining aanbieden

Begeleiding van de pester:

- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste
- Excuses laten aanbieden
- Praten, zoeken naar de reden van het pesten
- In laten zien welke goede kanten de gepeste heeft
- Aangeven dat pesten verboden is op onze school en dat wij ons aan deze regel houden
- Kind leren om anders te kunnen reageren op situaties
- Sociale vaardigheidstraining aanbieden

Adviezen aan ouders van de gepeste leerling:

- Houd de communicatie open
- Aangeven dat er veel oplossingen zijn
- Aangeven dat het kind in veel gevallen niet verantwoordelijk is
- Raak niet in paniek
- het is heel erg maar het hoeft niet het verdere leven te beheersen
- Als pesten niet op school gebeurt maar op straat/buurt probeer contact op te nemen met de ouders van de pester
- Pesten op school direct bij de leerkracht melden, zij weten wat verder te doen
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
- Leer uw kind niet te gaan slaan maar geeft tips om te vertellen dat hij/zij het niet leuk vindt

Adviezen aan ouders van de pesters:

- Neem het probleem serieus
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- Maak uw kind duidelijk dat u achter het beleid van school staat.

Het stappenplan tegen pesten

Dit A4-tje dient voor in elke klassenmap te zitten.

De stappen tegen pesten;

- + er eerst samen zelf uitkomen, door het geven van ik-boodschappen
- + op het moment dat een leerling er niet uitkomt (het kind delft als het ware het onderspit en wordt verliezer of zondebok), heeft deze het recht en plicht om het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
- + de leerkracht brengt de leerlingen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie/pesterij op te lossen en hier afspraken over te maken
- + de leerkracht bespreekt zowel de rol van de gepeste als de pester in deze situatie en bespreekt alternatieven, wat zou je anders hebben kunnen doen.
- + wanneer het pestgedrag niet stopt, neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een persoonlijk gesprek met de leerling die pest om tot bewustwording te komen wat het met het gepeste kind doet.

Heeft dit niet voldoende effect gehad dan kan de leerkracht zelf uit onderstaande items kiezen, welke het beste past bij de leerling.

- + apart zetten van de pester
- + enkele pauzes binnen laten van de pester
- + nablijven van de pester, als alle andere kinderen vertrokken zijn naar huis (ouders inlichten)
- + een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht of tekening over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem
- + afspraken maken met de pester over de gedragsveranderingen, deze komen iedere week in een kort gesprek aan de orde, worden genoteerd in Esis.
- + contact opnemen met de ouders van de gepeste leerling en van de pester.

Belangrijk: Alles vastleggen in ParnasSys

Heeft dit niet voldoende resultaat dan volgt een gesprek met de ouders van de pester en de ouders van de gepeste.

Bij aanhoudend pestgedrag wordt hulp van externen ingeschakeld.

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen.

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Bij een pestsituatie worden altijd direct de contactpersonen Ivonne Elsten en Olaf Dood. De IB-er is ook de anti-pest coördinator. Tevens wordt directie op de hoogte gesteld.

Alles wordt genoteerd in ParnasSys onder het kopje "incidenten".